

Ing. ŠRETR Vladimír - daňový poradce

Daňová informace

k problematice neplacení pojistného na OSSZ za I. pololetí 2007

V závěru roku 2009 se objevily v mediích informace o chybě v zákoně o pojistném na sociální zabezpečení v období I. pololetí 2007. Tato chyba spočívala v tom, že při změně citovaného zákona poslancům „vypadla“ jedna významná pasáž o stanovení vyměřovacího základu pojistného. Díky této chybě by se mohli zaměstnavatelé domáhat vrácení pojistného na OSSZ za období od 1.1. do 30.6.2007 formou vymáhání přeplatku na pojistném. Celá tato kauza je zatím podložena rozsudkem liberecké pobočky Krajského soudu v Ústí nad Labem, který žalobci (firma z českolipského regionu) přisvědčil v tom, že na základě této chyby v zákoně neměla firma povinnost hradit sociální pojištění za svoje zaměstnance. Proti tomuto rozhodnutí KS v Ústí n.L. je však v současné době podána kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu (NSS) a stanovisko NSS v této věci se dá očekávat v průběhu I. pololetí 2010.

Na uvedené skutečnosti reagují různé firmy různě - některé firmy se jednoznačně hlásí k tomu, že budou vyžadovat od Správy sociálního pojištění vrácení přeplatku, který byl ovlivněn výše uvedenou chybou zákona, některé firmy však tyto žádosti nepřipravují s tím, že jsou si vědomi toho, že podstata systému výběru pojistného se nemění a tato chyba by mohla přinést v dalším období zvýšení sazeb pojistného pro všechny subjekty, kterými by Správa sociálního pojištění tuto chybu kompenzovala.

Navíc není v současné době zcela jasné, jakým způsobem tuto kauzu bude posuzovat Nejvyšší správní soud.

Proto předkládám k úvaze, zda bude vaše firma uvažovat o vymáhání přeplatku na pojistném za uvedené období.

Právní problematika vymáhání tohoto přeplatku je však poměrně složitá.

Lhůta pro podání žádosti o vrácení přeplatku na pojistném může záviset na tom, jaký druh žaloby by v případě jejího zamítnutí ze strany příslušné správy sociálního zabezpečení bylo nutné podat. Doposud převládal názor, že by v případě zamítnutí žádosti měla být podána žaloba v rámci občanského soudního řízení s odůvodněním, že se jedná o bezdůvodné obohacení dle § 451 a násl. občanského zákoníku. Z tohoto postupu by pak následně vyplývala nutnost podat žádost o vrácení přeplatku na pojistném do 31. 12. 2009. Důvodem k tomu by byla obecná tříletá promlčecí doba v občanskoprávních vztazích.

Podle jiných právních výkladů však výše uvedený názor přehlíží nejen problematiku subjektivní promlčecí doby dvou let existující pro vydání bezdůvodného obohacení, ale také relevantní a již zveřejněnou judikaturu Nejvyššího správního soudu ČR. Dle rozsudku tohoto soudu je žaloba v občanském soudním řízení proti rozhodnutí o přeplatku na pojistném nepřijatelná. Musí se tedy jednat o **správní žalobu**, která bude následovat až po zamítnutí odvolání vůči negativnímu rozhodnutí příslušné správy sociálního zabezpečení o žádosti o vrácení přeplatku.

S ohledem na tyto skutečnosti platí pro vrácení přeplatku na pojistném promlčecí lhůta v délce **pěti let** po uplynutí kalendářního roku, v němž přeplatek vznikl. Žádost o vrácení přeplatku tak může být podána bez časového tlaku až **do poloviny roku 2012**, aniž by došlo k marnému uplynutí jakýchkoli lhůt. Z tohoto důvodu je tedy možno doporučit vyčkat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR, protože příslušné správy sociálního zabezpečení žádosti o vrácení v současné době zamítají.

V případě, že se vaše firma rozhodne uplatňovat vrácení přeplatku na sociální pojištění za uvedené období, je naše daňová kancelář okamžitě připravena společně s vámi na této kauze pracovat a zajistit pro vaši firmu nezbytné kroky a postupy k vrácení tohoto přeplatku.

Prosím o podání informace o vašem rozhodnutí v této věci na e-mailovou adresu poradce@dan-poradce.cz a o dalším postupu vás budeme informovat při osobním jednání.

Ing. Vladimír Šretr
daňový poradce
certifikovaný bilanční účetní

Ústí n.L. dne 28.12.2009